

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/49/2017
Identifikačné číslo spisu: 7115213763
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:7115213763.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: JUDr. Ingrid Kovalčuková, správca konkurznej podstaty úpadcu CK FENÍCIA s.r.o., so sídlom Mlynská 27, 040 01 Košice, IČO: 36 698 598, so sídlom kancelárie správcu Čajakova 1, 040 01 Košice - Staré Mesto, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Štefan Prevozňák s.r.o., so sídlom Kukučínova 108/23, 040 01 Košice, proti žalovanému: Y. Z., nar. XX. S. XXXX, bytom F., zastúpeného advokátkou JUDr. Janou Závodskou, so sídlom Slovenskej jednoty 8, 040 01 Košice, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cbi/4/2015, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 23. februára 2017, č. k. 2CoKR/7/2017-154, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný má proti žalobkyňi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 13. októbra 2016, č. k. 26Cbi/4/2015-111 prerušil konanie v zmysle § 164 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), a to do právoplatného rozhodnutia vecí vedených na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/92/2013, 15C/133/2013, 17C/15/2013, 25C/107/2013, 25C/67/2013, 35C/92/2013, 35C/118/2013, 38C/119/2013, 40C/7/2013, 40C/92/2013, 41C/134/2013 a 41C/135/2013. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 25. mája 2015 sa žalobkyňa domáhala určenia, že právny úkon dlžníka Ing. Y. Z., nar. X. R. XXXX, bytom F., ktorým je darovacia zmluva uzavretá medzi Ing. Y. Z. a žalovaným, prostredníctvom ktorej dlžník Ing. Y. Z. previedol bezodplatne na žalovaného nehnuteľnosť, a to byt č. X zapísaný na LV č. XXXX, vedenom pre okres V., obec V., sídlisko P., k. ú. - W., nachádzajúci sa v obytnom dome na F., súpisné č. XXXX, postavený na parcele č. XXXX, vrátane k tomu príslušiacemu spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a príslušiacemu pozemku, na základe ktorej bolo vydané Rozhodnutie o povolení vkladu darovacej zmluvy V - 3437/2012 zo dňa 23. mája 2012 - 705/2012 do katastra nehnuteľností v prospech žalovaného, je voči žalobkyňi neúčinný. Žalobkyňa takisto žiadala, aby jej súd priznal náhradu trov konania.

2. Žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 3. októbra 2016 navrhla, aby súd prerušil konanie do právoplatného ukončenia vecí vedených na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15C/92/2013, 15C/133/2013, 17C/15/2013, 25C/107/2013, 25C/67/2013, 35C/92/2013, 35C/118/2013, 38C/119/2013, 40C/7/2013, 40C/92/2013, 41C/134/2013 a 41C/135/2013, v ktorých vystupuje ako žalobkyňa a žalovaným je Ing. Y. Z., nar. X. R. XXXX, bytom F.. Uvedený návrh na prerušenie konania odôvodnila tým, že vzhľadom na vznesenú námietku žalovaného o nedostatku jej aktívnej vecnej legitímácie v konaní vedenom pod sp. zn. 26Cbi/4/2014 by úspech vo vyššie citovaných konaniach vedených na Okresnom súde Košice I pod predmetnými spisovými značkami túto aktívnu vecnú legitímáciu založil.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vo vyššie uvedených konaniach vedených na Okresnom súde Košice I sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre konanie vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cbi/4/2015, pretože úspech žalobkyne v ktoromkoľvek z nich bez pochyb založí stav jej aktívnej vecnej legitímácie v konaní 26Cbi/4/2015. Preto v záujme zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov procesných strán súd prvej inštancie konštatoval, že je tu dôvod na prerušenie konania.

4. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozhodol o odvolaní žalovaného uznesením zo dňa 23. februára 2017, č. k. 2CoKR/7/2017-154 tak, že zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a návrh na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení poukázal na § 157 ods. 1 a 2 C. s. p. a § 164 C. s. p. Uviedol, že § 164 C. s. p. upravuje fakultatívny dôvod prerušenia konania v prípade, ak je rozhodnutie závislé od vyriešenia predbežnej otázky, ktorú si však súd môže sám posúdiť, a preto konanie podľa vlastnej úvahy môže prerušiť alebo kedykoľvek sám túto predbežnú otázku posúdiť bez ohľadu na jej vyriešenie v inom súdnom konaní. V danej veci žalobca navrhol prerušiť konanie z dôvodu prebiehajúcich konaní na Okresnom súde Košice I. Odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, pre ktoré prerušil prvoinštančné konanie. Otázku aktívnej legitímácie žalobcu môže vyriešiť súd prvej inštancie v tomto konaní. Odvolací súd pri rozhodovaní rešpektoval právo žalovaného na spravodlivé súdne konanie tak, aby vec prerokoval a rozhodol bez zbytočných prietáhov.

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa podaním zo dňa 28. apríla 2017 dovolanie. Prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovení § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a odôvodnila ho tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom takto rozhodol napriek ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu, čím odvolací súd svojim nesprávnym procesným postupom zároveň znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Dovolateľka citovala rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. decembra 2013, sp. zn. 6Cdo/253/2012, v ktorom bola riešená obdobná právna otázka. Napriek tomu, že v návrhu na prerušenie konania žalobkyňa citovala toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, odvolací súd naň pri rozhodovaní žiadnym spôsobom neprihliadol a návrh na prerušenie konania zamietol s poukazom na možnosť vyriešenia otázky aktívnej legitímácie žalobkyne súdom prvej inštancie. De facto rešpektoval jednostranne len právo žalovaného na spravodlivé súdne konanie tak, aby sa vec prerokovala a rozhodla bez zbytočných prietáhov. Právo žalobkyne na spravodlivé súdne konanie a spravodlivé rozhodnutie vo veci odvolací súd bez akéhokoľvek odôvodnenia opomenul, hoci dôvodné a zákonom umožnené prerušenie konania za žiadnych okolností nemožno považovať za zbytočné prietahy v konaní. V odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu navyše absentuje čo i len zmienka o dôvode, prečo odvolací súd v skutkovo totožnej veci rozhodol úplne opačne a vo výslovnom rozpore s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

7. Podľa žalobkyne nežiada prerušiť konanie z dôvodu, že v inom konaní bude rozhodnuté o jej aktívnej vecnej legitímácii, ale z toho dôvodu, že výsledok konaní citovaných vo výrokovej časti uznesenia súdu prvej inštancie je podstatný pre splnenie podmienky jej aktívnej legitímácie, naplnenie ktorej je nevyhnutným predpokladom pre úspech žaloby. Aby súd mohol otázku aktívnej legitímácie posúdiť v

danom prípade objektívne a spravodlivo, musí byť najprv právoplatne rozhodnuté o nárokoch, ktoré žalobkyňa uplatňuje v iných konaniach, ktoré nie sú z jej viny ani po piatich rokoch právoplatne skončené. Rozhodnutie odvolacieho súdu hrubým spôsobom porušuje rovnosť strán a deformovaným výkladom zákona porušuje právo na spravodlivý proces na úkor jednej zo strán sporu, ako aj odporuje účelu občianskeho súdneho konania, keďže neberie absolútne žiaden ohľad na podstatu sporu a vo svojich dôsledkoch fakticky odníma súdu prvej inštancie reálnu možnosť zákonne a spravodlivo o žalobe rozhodnúť.

8. Na základe vyššie uvedeného žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd v súlade s § 449 ods. 3 C. s. p. zmenil dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu tak, že návrhu žalobkyne na prerušenie konania v celom rozsahu vyhovie a prizná jej náhradu trov konania; alternatívne, ak bude mať dovolací súd za to, že nie sú splnené podmienky na zmenu rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle citovaného ustanovenia C. s. p. navrhla, aby dovolací súd toto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil, vrátil mu ho na ďalšie konanie a žalobkyni priznal náhradu trov konania.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Zb. Civilný sporový poriadok (ďalej len C. s. p.)], po zistení, že dovolanie podala včas žalobkyňa, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne je potrebné odmietnuť.

10. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ videl dôvod prípustnosti dovolania v ustanovení § 420 f/ C. s. p., ako aj § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p..

11. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

12. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

13. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

16. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.),

17. V súvislosti s kumuláciou dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 a § 421 C. s. p., dovolací súd považuje za potrebné poukázať na obsah uznesenia Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 C. s. p. je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 C. s. p.. Ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ C. s. p., dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej procesnej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste. Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senát dovolacieho súdu rozhodujúci vo veci záväzný (§ 48 ods. 3 C. s. p.). Z toho dôvodu nebol vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu oprávnený posudzovať prípustnosť dovolania žalobkyne podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Preto sa dovolací súd obmedzil na posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p..

18. V súvislosti ešte s námietkou dovolateľky, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu podľa dovolateľky záviselo od právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.) dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že uvedené je nutné vnímať v imanentnej súvislosti s obsahom § 421 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ C. s. p. V danom prípade odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. n/ C. s. p. (o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164 C. s. p.). Preto ani s poukazom na obsah § 421 ods. 2 C. s. p. dovolanie nie je v tomto prípade prípustné.

19. Vychádzajúc zo znenia § 420 C. s. p. dovolací súd uvádza, že pri preskúmaní prípustnosti dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku voči rozhodnutiu odvolacieho súdu je potrebné mať na zreteli dve základné premisy normované zákonodarcom v predmetnom ustanovení:
1/ otázka povahy rozhodnutia z hľadiska jeho obsahu, teda či ide o rozhodnutie v merite veci alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (spravidla uznesenie o zastavení konania),
2/ existencia vady uvedenej v danom ustanovení.

20. Civilný sporový poriadok ako základný právny predpis upravujúci konanie pred súdmi v civilných veciach vychádza zo zásady, že pokiaľ súd rozhoduje vo veci samej, teda o nároku uplatňovanom žalobou, rozhoduje spravidla rozsudkom a v ostatných veciach formou uznesenia. Uznesenie je teda formou rozhodnutia súdu, ktoré má procesnú povahu, pričom je nutné zdôrazniť, že v prípade rozhodovania formou uznesenia majú ustanovenia § 234 až § 238 C. s. p. voči ustanoveniam § 212 až § 233 C. s. p. charakter špeciality. Medzi nemeritórne rozhodnutia, zaraďujeme okrem iného napríklad aj uznesenie o prerušení konania v zmysle § 164 C. s. p., nakoľko ide o rozhodnutie procesnej povahy, teda o rozhodnutie, ktorým sa upravuje vedenie konania. Uznesenie podľa § 164 C. s. p. nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí.

21. Keďže v danom prípade dovolanie nebolo podané voči rozhodnutiu vo veci samej ani voči rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí, v zmysle § 420 C. s. p. dovolanie nie je prípustné. Dovolací súd musel preto dovolanie žalobkyne proti uzneseniu odvolacieho súdu odmietnuť podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou podaného dovolania.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.